

Skatteutskottets betänkande

1982/83:28

om anslag för budgetåret 1983/84 till tullverket m. m. (prop. 1982/83:100 bil. 9, finansdepartementet)

SJUNDE HUVUDTITELN

Finansdepartementet

1. **Tullverket: Förvaltningskostnader.** Regeringen har i proposition 1982/83:100 bilaga 9 under punkt D 3 (s. 87–95) föreslagit riksdagen

1. att till Tullverket: Förvaltningskostnader för budgetåret 1983/84 anvisa ett förslagsanslag av 660 379 000 kr.,

2. att godkänna förslaget till driftstat för budgetåret 1983/84 för förvaltning av tullverkets fastigheter.

I detta sammanhang behandlar utskottet följande motioner:

1982/83:434 av Bertil Danielsson (m) och Ewy Möller (m)

I motionen yrkas att riksdagen uttalar sig för att tillstånd till reguljär utrikes trafik får som konsekvens att flygplatserna i fråga klassas som lägst B-flygplats.

1982/83:538 av Bengt Kronblad m. fl. (s)

I motionen yrkas att riksdagen hos regeringen begär att Kalmar och Ronneby flygplatser vad det gäller tullklarering klassas som lägst B-flygplats.

1982/83:543 av Börje Stensson (fp) och Eric Hägelmark (fp)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om rätt till direkt förtullning på flygplatserna i Kalmar och Ronneby för förbindelsen till Köpenhamn samt att berörda kommuner ges tillfälle till nära samråd då det gäller frågan om tullklareringsavgift.

1982/83:838 av Ola Ullsten m. fl. (fp)

I motionen yrkas med hänvisning till motion 837

1. att riksdagen beslutar att till Tullverket: Förvaltningskostnader för budgetåret 1983/84 anvisa ett förslagsanslag av 660 879 000 kr. för att därmed möjliggöra ytterligare två narkotikahundekipage,

2. att riksdagen hos regeringen hemställer att generaltullstyrelsen ges möjlighet att ansluta vissa av tullverkets terminaler till rikspolisstyrelsens spaningsregister.

1982/83:1175 av Helge Hagberg m. fl. (s)

I motionen yrkas att riksdagen uttalar sig för en översyn av landets tullverksamhet syftande till ett omtänkande i vad det avser metoder och organisation.

1 Riksdagen 1982/83. 6 saml. Nr 28

Rättelse: S. 6, i hemställan 3. Tillkommer: **Tullverket:** i rad 1 och i rad 3
Tullverket:

1982/83:1194 av Göran Riegnell (m)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts rörande tull- och avgiftsbestämmelser för utländska fritidsbåtar.

1982/83:1197 av Kenth Skårvik (fp) och Björn Molin (fp)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om oförändrad bemanning inom kustbevakningen.

1982/83:2163 av Blenda Littmarck (m) och Göran Ericsson (m)

I motionen yrkas – med hänvisning till motion 2162 – att riksdagen beslutar att som sin mening ge regeringen till känna att ytterligare hundar för narkotikabekämpning bör tillföras tullverket.

Utskottet

Förslagsanslaget till tullverkets förvaltningskostnader i propositionen motsvarar huvudförslaget, dvs. besparingsalternativet, i generaltullstyrelsens (GTS) anslagsframställning i modifierad form. Med hänsyn till tullverkets angelägna arbetsuppgifter i kampen mot narkotikasmuggling och ekonomisk brottslighet har anslaget i förhållande till huvudförslaget räknats upp med 4,5 milj. kr. Enligt propositionen innebär det föreslagna anslaget en minskning av tullpersonalen med 91 tjänster. Förslagets personalmässiga konsekvenser har dock inte kunnat exakt fastställas.

Utskottet vill först konstatera att tullens anslagsbehov tidigare har prioriterats genom att anslaget till tullverkets förvaltningskostnader inte har reducerats enligt de generella besparingsprinciperna. Därtill kommer att tullverket för innevarande budgetår fått ett tilläggsanslag med 2,5 milj. kr. för ökade insatser mot narkotikasmugglingen och att, enligt vad utskottet erfarit, ytterligare extra medel kommer att anvisas för ändamålet.

Det nu lagda förslaget innebär betydande nedskärningar av tullverkets resurser. Enligt GTS egna bedömningar, som utskottet tagit del av, kommer nedskärningen av antalet tjänster inte att stanna vid 91, utan först vid drygt 100 tjänster. Personalminskningarna beräknas av GTS i huvudsak kunna ske genom naturlig avgång. Ett undantag utgör kustbevakningen, där den naturliga avgången beräknas bli 12 man mindre än som svarar mot den erforderliga personalminskningen. Hur personalminskningen skall fördelas inom regionen på olika orter bestäms av vederbörande regionala tullmyndighet. MBL-förhandlingarna om personalminskningarna har ännu inte slutförts. Utskottet finner det angeläget att de av ekonomiska skäl erforderliga personalminskningarna inte drabbar de viktiga delarna av tullens verksamhet som består av kustbevakning och övrig bevakning på sätt som redovisats av GTS. En annan prioritering bör prövas enligt utskottets uppfattning.

Att ena året bevilja tullverket oreducerat anslag och t. o. m. tillföra verket nya medel och nästa år göra kännbara nedskärningar kan uppfattas som en

ryckig och illa planerad anslagspolitik. Utskottet anser nu liksom tidigare att tullverkets behov bör få högt företräde vid anslagsfördelningen. Med hänsyn till det ansträngda budgetläget finner utskottet dock att det är nödvändigt att ta till vara möjligheterna till besparingar även på tullområdet. Samtidigt bör framhållas att besparingarna inte allvarligt får äventyra tullverkets möjligheter att lösa sina uppgifter. Detta gäller särskilt kampen mot narkotikasmuggling och ekonomisk brottslighet. Detta område har också till viss del undantagits från nedskärningar i det framlagda propositionsförslaget.

I propositionen redogörs för olika åtgärder i syfte att göra rationaliseringar och besparingar i tullens verksamhet. Utskottet saknar f. n. möjligheter att bedöma om sådana rationaliseringsåtgärder är tillräckliga för att de ramar som nu föreslås i propositionen inte skall överskridas. Detta torde stå klart först sedan förhandlingarna om personalminskningarna slutförts och de av utskottet nämnda prioriteringarna prövats. Av betydelse i detta sammanhang är också det förslag till förstärkningar av tullens resurser inom området för importkontrollen av tekovaror som föreslås i en proposition om åtgärder för tekoindustrin, m. m. (1982/83:130) som ännu inte behandlats av riksdagen.

Med det sagda anser sig utskottet kunna biträda propositionen. Utskottet utgår ifrån att regeringen uppmärksamst följer frågan om tullverkets anslagsbehov. Om det skulle visa sig att anslagsbehovet till de prioriterade ändamålen inte slutligen kan tillgodoses inom ramen för det nu föreslagna anslaget bör regeringen redan till hösten återkomma med nya förslag. Med vad som nu anförts anser utskottet att motion 1197 blivit i huvudsak tillgodosedd och att något behov av ett riksdagsuttalande därutöver om oförändrad bemanning inom kustbevakningen inte föreligger.

Vad särskilt gäller de motionsvis framförda kraven om fler hundar för narkotikabekämpning är det en fråga som enligt utskottets mening bör prövas av den nyligen tillsatta kommissionen för intensifiering av kampen mot narkotikan att bedöma lämplig utrustning för tullen i denna verksamhet. Kommissionens överväganden bör enligt utskottets mening avvaktas innan ställning tas till hur tillgängliga resurser bäst skall användas för att förebygga och avslöja narkotikasmuggling. Mot denna bakgrund finner utskottet inte skäl att tillstyrka vare sig yrkandet i motion 838 om en ökning av anslaget för detta ändamål eller yrkandet i motion 2163 om ett riksdagsuttalande i samma syfte.

Med det anförda tillstyrker utskottet propositionen och avstyrker motion 838 såvitt avser anslaget till tullverkets förvaltningskostnader. Vidare avstyrker utskottet motion 2163. Motion 1197 får anses besvarad med vad utskottet anför.

Mot den i propositionen föreslagna driftstaten för budgetåret 1983/84 för förvaltning av tullverkets fastigheter har utskottet inte funnit anledning till erinran. Utskottet tillstyrker följaktligen propositionen även i denna del.

Utskottet övergår här efter till att behandla vissa andra motionsyrkanden med anknytning till tullverksamheten.

I motion 838 yrkande 2 begärs att GTS skall få möjlighet att ansluta vissa av tullverkets terminaler till rikspolisstyrelsens spaningsregister. Ett uttalande av denna innebörd gjorde riksdagen redan förra våren. Enligt propositionen bereds frågan f. n. inom regeringskansliet tillsammans med en framställning från GTS att tullverkets spaningsregister skall föras med hjälp av ADB.

Den förut nämnda narkotikakommissionen har nyligen till regeringen överlämnat ett förslag till en försöksverksamhet i Malmöhus län som syftar till att utveckla och förbättra samarbetet mellan tull och polis i kampen mot narkotikan. I första hand skall försöksverksamheten gå ut på att få till stånd ett fungerande informationsutbyte. Bl. a. bör enligt förslaget utdrag av eller upplysning om innehållet i polisregister meddelas på framställning av vissa närmare angivna tulltjänstemän. Försöksverksamheten föreslås starta den 1 april 1983 och pågå i sex månader. En för ändamålet tillsatt styrgrupp bör följa upp försöksverksamheten. Avsikten är att kommissionen skall återkomma till frågan under utredningsarbetets sista fas.

Enligt vad utskottet erfarit kommer även kommissionen för åtgärder mot ekonomisk brottslighet att inom ramen för sina vidare direktiv undersöka möjligheterna till ett bättre och smidigare samarbete mellan myndigheterna. Härtill kommer att brottsförebyggande rådet i ett nyligen avlämnat betänkande Informationsutbyte mellan myndigheter lagt fram förslag om en generell reglering av ett sådant informationsutbyte i syfte att bekämpa brott. Förslaget bereds f. n. inom regeringskansliet.

Med hänsyn till det anförda torde enligt utskottets mening yrkandet i motionen vara i huvudsak tillgodosett. Utskottet avstyrker således motion 838 även i denna del.

I tre motioner – 434, 538 och 543 – begärs att någon tullklareringsavgift inte skall utgå på flygplats med reguljär utrikestrafik. Motionärerna avser då Kalmar och Ronneby flygplatser och den förtullning som sker i samband med flygtrafiken till Köpenhamn.

Av propositionen framgår att GTS och statskontoret skall snabbtreda förutsättningarna att introducera en tullklareringsavgift på basis av en principstudie som statskontoret har lagt fram. Finansministern avser att återkomma med förslag i 1983 års kompletteringsproposition. Med hänsyn härtill bör enligt utskottet ett ställningstagande till de frågor motionärerna aktualiserar anstå i avvaktan på kompletteringspropositionen.

Motion 543 innehåller dessutom ett yrkande om samråd med berörda kommuner. Om utredningsresultatet skall kunna beredas innan det är tid att lägga fram kompletteringspropositionen är det emellertid förståeligt om något sådant samråd inte hinns med. Synpunkter från berörda kommuner bör emellertid kunna beaktas även efter det att kompletteringspropositionen lagts fram. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till de nu nämnda motionerna.

I motion 1175 begärs en översyn av tullverksamheten avseende metoder och organisation. En sådan översyn bör enligt motionärerna inbegripa finansieringen av tullverksamheten, internordisk samverkan och möjligheterna av geografiska omflyttningar av personalresurserna.

När det gäller frågan om tullverkets finansiering får utskottet hänvisa till vad utskottet tidigare sagt om en tullklareringsavgift.

Inom utskottet råder inte några delade meningar om angelägenheten av internordisk samverkan. Utskottet vill emellertid samtidigt framhålla att mycket har gjorts och görs på detta område, bl. a. inom det Nordiska tulladministrativa rådet, som är ett samarbetsorgan vari cheferna för tullstyrelserna i de olika länderna ingår. Utskottet vill också erinra om det avtal mellan Sverige, Finland, Island och Norge om ömsesidigt bistånd i tullfrågor som riksdagen godkänt och som trätt i kraft i augusti 1982.

När det slutligen gäller omorganisationsfrågor inom tullen vill utskottet hänvisa till den redogörelse som återfinns i propositionen beträffande vidtagna åtgärder och pågående utredningar på området. Med det anförda avstyrker utskottet bifall till motion 1175.

I motion 1194 slutligen begärs lättnader i tullbestämmelserna i två hänseenden beträffande den utländska fritidsbåttrafiken. Motionären yrkar för det första en återgång till tidigare regler i fråga om rätten för ombordvarande på ett utländskt fritidsfartyg på tillfälligt besök i Sverige att tullfritt medföra proviant.

Enligt dessa tidigare bestämmelser kunde ombordvarande på ett utländskt fritidsfartyg på tillfälligt besök i Sverige medföra oförtullade alkoholdrycker och tobaksvaror m. m. för förbrukning ombord under vistelsen här, utan att tull och andra skatter behövde erläggas. Efter en framställning av GTS, som åberopade kontrollsvårigheter och att alltför stora tullresurser togs i anspråk för övervakningen, gjorde regeringen en ändring i tullkungörelsen så att samma regler blir tillämpliga på turister som färdas med fritidsfartyg och sådana som ankommer hit med annat färdssätt.

För det andra yrkas bättre möjligheter till tull- och avgiftsfri vinterförvaring av utländska fritidsbåtar i Sverige. Enligt gällande bestämmelser är vinterförvaring av en utländsk fritidsbåt tull- och avgiftsfri, om båtar läggs upp på svenskt varv i kombination med underhåll. Den avgiftsdeponering som erfordras kan enligt vad utskottet inhämtat ersättas med att säkerhet ställs, t. ex. en bankgaranti.

Med det anförda avstyrker utskottet motionen.

Utskottet hemställer

1. *beträffande anslag till tullverkets förvaltningskostnader m. m.*
 - a) att riksdagen med avslag på motion 1982/83:838 yrkande 1 och med bifall till proposition 1982/83:100 bilaga 9 punkt D 3 moment 1 till *Tullverket: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1983/84 anvisar ett förslagsanslag av 660 379 000 kr.,

b) att riksdagen godkänner förslaget i propositionen till driftstat för budgetåret 1983/84 för *förvaltning av tullverkets fastigheter*,

2. *beträffande tullverkets resursbehov*

att riksdagen med anledning av motion 1982/83:1197 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om tullverkets resursbehov,

3. *beträffande hundar till tullens narkotikabekämpning*

att riksdagen avslår motion 1982/83:2163,

4. *beträffande terminalåtkomst till spaningsregistret*

- att riksdagen avslår motion 1982/83:838 yrkande 2,

5. *beträffande tullklareringsavgift*

att riksdagen avslår

a) motion 1982/83:434,

b) motion 1982/83:543,

c) motion 1982/83:538,

6. *beträffande en översyn av tullverksamheten*

att riksdagen avslår motion 1982/83:1175,

7. *beträffande utländska fritidsbåtar*

att riksdagen avslår motion 1982/83:1194.

2. Tullverket: Anskaffning av viss materiel. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt D 4 (s. 95) och hemställer

att riksdagen till *Tullverket: Anskaffning av viss materiel* för budgetåret 1983/84 anvisar ett reservationsanslag av 1 000 000 kr.

3. Tullverket: Vissa byggnadsarbeten vid tullverket. Utskottet tillstyrker regeringens förslag under punkt D 5 (s. 95–96) och hemställer

att riksdagen till *Tullverket: Vissa byggnadsarbeten vid tullverket* för budgetåret 1983/84 anvisar ett reservationsanslag av 1 000 000 kr.

Stockholm den 15 mars 1983

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Rune Carlstein (s), Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Egon Jacobsson (s), Karl Björzén (m), Björn Molin (fp), Anita Johansson (s)*, Anna Lindh (s), Ewy Möller (m) och Erkki Tammenoksa (s).

* Ej närvarande vid justeringen.